

Golden State Realty **JASSI GILL**
Broker/Owner

Listing and Selling Homes
From San Jose to Sacramento

Ph:510-304-9292
Refinance Now
@ZERO COST
Call Sukhi Gill:510-207-9067
CA DRE Lic.#01180969

CA DRE#00966763

Law Office of M Vivek Malik

Toll free no 866-424-4000
www.usa.immigrationlaw.com

ACCOMPLISHED
IMMIGRATION Attorneys
Help FAMILIES REUNITE in the US
Our Global & Nationwide Services in the field of U.S. Immigration & Nationality law

M Vivek Malik

Business immigration & worksite compliance
Family & general immigration
Naturalization & citizenship
Removal defense & waivers

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ
ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰੋ

Certified Insurance Agent **Global Green**
INSURANCE AGENCY

ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ:510-487-1000
MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

Twenty-Third Year of Publication ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢
ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 23, Issue 36, September 3, 2022 20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074 Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ? ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀ ਵਧਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਅਨਹੋਣੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵੰਗਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਦਮ ਵਧੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸਿੰਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਤੇ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਤੇ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਬੈਨੋ ਗੈਂਗਸਟਰ ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਂਗਸਟਰ ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸਿੰਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਨੇ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ

ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਸਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਬੁੱਢਾ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਾਰੰਟ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗ (ਆਈ.ਈ.ਡੀ.) ਲਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬੈਨੋ ਇਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਿੰਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਧਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੋਤਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਖਾੜਕੂਵਾਦ ਵੇਲੇ ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਵੱਲੋਂ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦੇ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਠਿੰਡਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਸਾਰਜ ਸੰਧੂ, ਬੰਬੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਤੇ ਜਗਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦਲ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਧਰ, ਗਾਇਕ ਸਿੰਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਕਤਲ ਮਗਰੋਂ ਬੰਬੀਹਾ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦੇ

ਹਲਕੇ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਧੜਾਧੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ 2024 ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਸ ਖੁੱਲ੍ਹੇ 'ਆਫਰ' ਪਿੱਛੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਗੂ ਭਗਵਾ ਪਿਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦੇ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਵਲੋਂ ਲੇਬਰ ਡੇਅ ਵੀਕੈਂਡ 'ਤੇ 4 ਸਤੰਬਰ, 2022 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ Busse Woods Forest Preserve South (Higgins & Arlington Heights) Elk Grove Village IL ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੁਲਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਅੰਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਰੋਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਰੰਜਕ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਡਵੈਸਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਣੇ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਫੋਨ, 920-460-1001, ਦੀਪਾ ਬੰਦੇਸ਼ਾ ਨਾਲ 815-546-0525, ਅਜੈਬ ਲੱਖਣ ਨਾਲ 847-544-1788, ਅਮਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੰਦੇਸ਼ਾ ਨਾਲ 708-612-7963, ਬਲਵਿੰਦਰ ਚੌਠਾ ਨਾਲ 630-523-3412, ਰਾਜਾ ਤੱਲੂਣ ਨਾਲ 608-566-6655 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਵਲੋਂ ਲੇਬਰ ਡੇਅ ਵੀਕੈਂਡ 'ਤੇ 4 ਸਤੰਬਰ, 2022 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ Busse Woods Forest Preserve South (Higgins & Arlington Heights) Elk Grove Village IL ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੁਲਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਸਵਰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

Harmit Toor
Your Realtor® For Life!

Help you Buy or Sell:
◆ Residential Property
◆ Commercial property
◆ Business Opportunity

Financing:
◆ Residential Loans
◆ Commercial Loans
◆ SBA Loans
Commercial Leasing

2015-19 Awarded
Grand Master
Achievement
Club Certificate

BEB
BAY EAST
BROKERS
EQUAL HOUSING
OPPORTUNITY

Ph: 925-202-7027
HDtoor@gmail.com
WWW.BayEastBrokers.Com

Raja SWEETS & CATERING
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS
ਸ਼ੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਟਵਿੰਗ ਦੇ ਵਾਹਾਗੇ

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Fresh Sweets, Snacks & Food
Catering with Portable Tandoor
for up to 10000 guests
Lunch - Dinner - Take Out - Banquets

Items Serving:
• All kinds of Sweets
• Snacks & Food
• Chaut & Tikki Stall
• Pani Pooi Stall
• Bheh Pooi / Pav Bhaji
• Falooda Kullfi

Catering Services:
• Wedding Ceremonies
• Receptions
• Birthday Parties
• Religious Gatherings
• Corporate Events
• Picnics / Bar-b-que

Additional Services:
• Warmers
• Chaffing Dishes
• China & Silverware
• Linen Rental
• Waiters & Bartenders

Call Makhan Bains or Ravinder Singh For Your Next Party
1-866-FOR-RAJA (367-7252)
www.RajaSweets.com

GLOBAL TRUCK PERMITS
17 years of experience

Services
-We do Same day
IRP Plates
-Truck Permits
-New company
-Truck ELD
-Trucking compliance

Rajinder Singh

159 D'Arcy Pkwy, Lathrop, CA 95330
Phone: 209 636 0880

XPressCargo

Tel.: 317-426-5410

Ext. 2001 & 2403

100% ਓਨਰ ਆਪਰੇਟਰ ਕੰਪਨੀ

Pay Every Week

Pay Single 60 Cent + Team 70 Cent

100% OWNER OPERATOR COMPANY

**IN TO MI BACK TO IN OR IN TO OH TO LOUISVILLE
KY/BOWLING KY BACK TO IN (EVERYDAY HOME)**

ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਰੀਫਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈ ਵੈਨ ਦੇ ਲੋਡ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਡ Same Location ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

- ਫਿਊਲ ਐਡਵਾਂਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ
- ਸਾਰੇ ਲੰਪਰ ਫੀਸ ਕੰਪਨੀ ਪੇ ਕਰੇਗੀ ।
- ਟਰੱਕ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ
- ਟਰੱਕ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਡੈਮੇਜ ਇੰਸੂਰੈਂਸ
- ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਰੈਂਟਲ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਟਾਇਰਾਂ ਅਤੇ Oil Change ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ

ਅਸੀਂ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਲੋਡ ਸਟੈਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

CA >> IN, OH, KY, PA, MD, VA
IN >> KS, TN, WI, MI, KY, IL, GA

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਲੋਡ ਹਨ

ਅਸੀਂ 2016 ਅਤੇ 2017 ਦੇ USED ਟਰੱਕ ਵੀ ਸੇਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Hiring Owner Operators and Drivers

ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਮਰਸ਼ੀਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

2330 Enterprise Park Dr., Indianapolis, IN 46218

Online Application @ www.xpresscargoinc.com

ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਟੀਮ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਵੀਕਲੀ ਹੋਮ

ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ 24/7 ਘੰਟੇ ਰਿਪੋਅਰ ਸ਼ਾਪ ਖੁੱਲੀ ਹੈ

Matrimonials

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Jatt Sikh family looking for a USA citizen equal qualification boy for their smart and beautiful girl, October 1990 born, 5' 4". B.Sc Nursing (NCLEX) NY RN passed. Presently working as RN in Government Health sector in Punjab. Family currently residing at Moga, Punjab and very soon moving to USA. Contact us at: 1 (414) 574-1313 USA or 91 9417931388 India 34-37

A Sikh Hundal family seeking a suitable, well educated, well settled boy from USA or Canada for their 32 years old, daughter, height 5-3", smart, well educated knowing both cultures very well. She did Bachelor of Dental Surgery, Master degree Epidemiology from UNSW Sydney, Australia, Currently working as a Research Fellow with Bill and Malinda Gates Foundation, in collaboration World Health Organization, Public Health Foundation. Previously in Australia worked as Health Officer. Father B.Tech. (GNE, Ludh. retired from Government job). Family currently residing in Chandigarh and owns rural and urban agriculture land. Contact us at: ranjitsingh56@yahoo.com or 1+905-866-6091 Canada 91+896-869-7166. 29-32

Jatt Sikh family looking for a Jatt Sikh match for their 34 years, 5' 4" daughter. Master of Business Administration, Marketing, Food media. Permanent Resident of Canada. Mother retired govt. Principal, Brother Sarpanch of village & now preparing for MLA Election, urban and rural property. Boy wanted from jatt sikh family only. Contact us at: +1 4373328422 or E-mail at: punectasra17october@gmail.com 29-32

Looking for an educated Jatt Sikh Punjabi girl (willing to move in TX) for handsome Jatt Sikh boy 5'10" (32), US born and raised. Degree in BBA (IT), presently working, belongs to a educated family. Please contact and send bio-data at: srom2000@yahoo.com 27-30

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Jatt Sikh family looking for a Jatt Sikh match for their 1993 born, 5' 11", Canadian PR son. Currently working as a software engineer after completing his Masters in Electrical Engineering from university in USA (USA Green Card applied). Family is well educated and has urban and rural property (parents reside in Ludhiana). Please contact us at: +12488540003 or email: jpssandhu17@gmail.com 33-36

Suitable match for Sikh Rajput, clean shaved boy, 1989, 5'-3". MS from Boston. Senior Cybersecurity engineer in San Jose. Well- educated family with liberal values. Upper caste no bar. Please contact and send bio-data at: rajput.gagan255@gmail.com, Whatsapp no. 6506844709 32-33

Looking for a suitable match for our well educated Engineering and MBA and a professionally accomplished son 37, 5' 9". Working in US as a Manager with an IT consulting firm (MNC) based out of Chicago. Relocation to any state in the US possible. Please contact at Sandeep.ksb21@gmail.com or +1-630-464-9893. 31-34

Well settled Jatt Sikh family in USA looking for a suitable Sikh girl from USA for New Zealand citizen jatt sikh boy (currently in USA) 32 years, 5'9". Bachelor in business. Also have a business in USA. Please Call us at 856-693-5401 or email rajdeepmann4u@yahoo.com 31-34

Sikh Kamboj family, looking for a suitable match for their Oct 73, 5' 8" well educated, Electronics Engineer son working as a Director in the IT field. USA Citizen based in Bay Area, CA. Divorcee (issue less). Contact us at: +1 (510) 806-7385 29-32

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ: (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ / ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ): ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਸਰ ਕਲੋਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ

ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਰਚਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਭਾਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਰੰਭੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੰਜ ਭੈਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ' ਚੈਰੀ ਐਵਨਿਊ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਖੰਡ-ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਏ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜ ਭੈਣੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵੱਡੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਅੱਤ ਵਰਤੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ਅੰਤ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ।

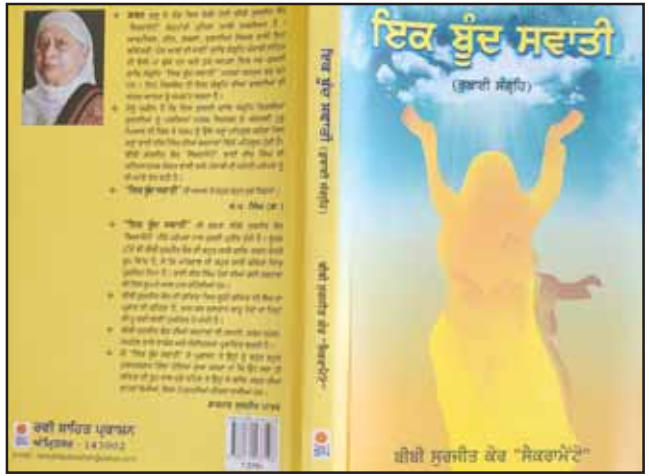
3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਬੂ

ਡੈਟਰੋਇਟ: ਇੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰ ਕੇ 3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਜੋਮਜ਼ ਵੁਈਟ ਨੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਾਪਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਸਿਰਫਿਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ 3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਰਫਿਰੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਕੀਤੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬੱਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੂਸਰਾ ਆਪਣੇ ਕੱਤੇ ਨੂੰ ਘੁਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਆਪਣੀ ਗੱਲੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜੋ ਅੱਧਾਧੁੰਦ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ 'ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ' ਦੇ ਰੁਬਾਈ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਇਕ ਬੂੰਦ ਸਵਾਤੀ" ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ 18 ਨੂੰ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਵਿਪਸਾਅ) ਦੀ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਲੰਬੀ 18 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:30 ਵਜੇ Mehran Restaurant 5774 Mowry Schiil Rd, Newark, CA ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ 'ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ' ਦੇ ਰੁਬਾਈ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਇਕ ਬੂੰਦ ਸਵਾਤੀ" ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵੇਰਵਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ 'ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ' ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਲੈਣ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 1 916 687 3536 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡ ਰਾਗੀ/ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਦਿ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਦਿ ਜੀਸੀਏ, 8819 ਪਰੇਰੀ ਡਰਾਈਵ ਹਿਊਸਟਨ, ਟੈਕਸਸ (77064) ਵਿਖੇ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਹੈੱਡ ਰਾਗੀ ਜਾਂ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਚਾਹਵਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ:
ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਫੋਨ: 832-724-2822

Wanted Head Ragi or Kirtan Jatha

The Sikh Center of the GCA, Inc. 8819 Prairie Drive Houston, Texas 77064 looking for Head Ragi or Kirtan Jatha from October to December 2022.

Please Contact: Amrik S Nijjar at 832-724-2822

ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਬੇਨੇਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਲੱਗੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਬੇਨੇਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਟੈਂਡਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਘੋਰਾ ਹੁਣ ਦਰਜਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ 19 ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸੂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਖਿਲਾਫ ਮਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਗਿੱਲ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਆਸੂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ, ਮੋਗਾ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਾਨਸਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਬਰਨਾਲਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਟੈਂਡਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰੋਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਤੱਥ ਹਨ ਕਿ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਸਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਨੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰੋਜ਼ਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰੋਜ਼ ਰੋਪੜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਸੀ-ਜ ਨੰਬੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਢੋਇਆ ਗਿਆ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਬੁਨਤ ਕਲੱਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰੋਮ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟਡ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੇਨੇਮੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਤਾ ਦੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਟੈਂਡਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੂਸਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ

ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ: ਵੜਿੰਗ

ਮਾਨਸਾ: ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਵੱਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਡੇਗਣ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਭੇਜੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ: ਬਾਜਵਾ

ਪਟਿਆਲਾ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ 3400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਬਿਤ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ 'ਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਭੇਜ ਕੇ ਇਸ ਕਬਿਤ ਗਬਨ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਂਜ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲੰਘੇ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ।

ਮੁਦਕੀ ਦੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 'ਚ ਪਨਗਰੇਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ

ਦਾ ਇਹੋ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾ ਰਹੇ ਛੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਹਲਾਕ

ਰੁਦਰਪੁਰ (ਉਤਰਾਖੰਡ): ਇਥੋਂ ਦੇ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਦੇ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਦਸੇ 'ਚ 34 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਰਸਾ ਚੌਕੀ ਨੇੜੇ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਲਭੱਟਾ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ 'ਚ 40 ਵਿਅਕਤੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਕਿੱਚਾ (ਉਤਰਾਖੰਡ) ਅਤੇ ਬਹੋੜੀ (ਬਰੋਲੀ) ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਿੱਚਾ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਦਕਿ ਬਹੋੜੀ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਹੋੜੀ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਤੋਂਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 10 ਵਜੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿੱਚਾ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਬਕਸਰ ਸ਼ਕਤੀ ਫਾਰਮ ਵਾਸੀ ਭਜਨ ਸਿੰਘ (36) ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ ਜਦੋਂਕਿ ਬਹੋੜੀ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੁਮਨ ਕੌਰ (15), ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ (30), ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ (8), ਰਾਜਾ (6) ਅਤੇ ਜੱਸੀ (35) ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੰਗਲਾਤ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਸੇਕ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਦੋਆ ਤੱਕ ਪੁੱਜਿਆ

ਰੂਪਨਗਰ: ਪਿੰਡ ਕਰੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਰੇਟ ਤੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਹੋਏ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਸੇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਦੋਆ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਦੋਆ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਨੋਵਾ ਕ੍ਰਿਸਟਾ ਕਾਰ ਵੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਦੋਆ ਦੇ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਘੋਖਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਭਿੰਡਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪਾਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫੀ ਰਕਮ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰ ਡੀਲਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇਨੋਵਾ ਕ੍ਰਿਸਟਾ ਕਾਰ ਬਦਲੇ ਕਰੀਬ 19 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਏ। ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪਿੰਡ ਘੜੀਸਪੁਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜੋ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਦੋਆ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ

ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਰੂਪਨਗਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ.

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦਫਤਰ 'ਚ ਮੱਛਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਆਸੂ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਟੈਂਡਰ ਘੁਟਾਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸੂ ਮੱਛਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਫੌਗਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਮੱਛਰਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਫਤਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਮੱਛਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਪਰੇਅ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ 22 ਅਗਸਤ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਆਸੂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੈਲੂਨ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਰੂਪਨਗਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਦੋਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 38 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਸਣੇ ਦੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ: ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 38 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਭਾਗੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮੀਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਸੋਨੂ ਵਾਸੀ ਰੱਕੜਾਂ (ਬਲਾਚੌਰ) ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਰਾਮ ਉਰਫ ਕਿੰਦਾ ਵਾਸੀ ਮਹਿੰਦਪੁਰ, ਬਿੱਟੂ ਤੇ ਸੋਮ ਨਾਥ ਉਰਫ ਬਿੱਕੋ ਵਾਸੀ ਕਰਾਵਰ (ਬਲਾਚੌਰ)

ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਲਿਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇੜੇ ਨਾਕਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 04 ਵੀ 6366 ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਰਾਮ ਉਰਫ ਕਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਟਰੱਕ ਉਥੇ ਹੀ ਰੋਕ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪੁਲਿਸ

ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਦੀ ਟੂਲਕਿਟ 'ਚੋਂ 38 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਰਾਮ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਸੋਨੂ ਨੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਭੁਜ (ਗੁਜਰਾਤ) ਤੋਂ ਹੈਰੋਇਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖੋਪ ਉਸ ਨੇ ਸੋਨੂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਨੂ ਖਿਲਾਫ 19 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ।

ਜੰਗਲਾਤ ਘੁਟਾਲਾ: ਈ.ਡੀ. ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਪੇਟੇ 'ਚ ਲੈਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁਕੱਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਨਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈ.ਡੀ.) ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੇਤ, ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਮਗਰੋਂ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਧਰਮਸੇਤ ਦੀ ਥਾਂ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਗਿਲਜੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਈ.ਡੀ. ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਈ.ਡੀ. ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ 7 ਜੂਨ ਨੂੰ ਧਰਮਸੇਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੇਤ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ 500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁੱਖ ਰਿਸ਼ਵਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਸੇਤ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮਸੇਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਨੇਤਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬੇਦਾਗ: ਹਰੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੇਦਾਗ ਹਨ ਤੇ ਬਾਇੰਜ਼ਰ ਬਰੀ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਿੰਨ੍ਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸੁਪਰੀਮੋ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਤੋਂ ਕਰਨੀ 'ਚ ਕਾਫੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ।

ਸਮੇਤ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਘੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ, ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਫਿਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟੀ-ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਰਾਹੀਂ 6,40,00,000 ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਏ ਸਨ।

ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿਲ ਗਏ ਸੁਪਰਟੈੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਟਵਿਨ ਟਾਵਰ

ਨੋਇਡਾ: ਸੁਪਰਟੈੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣੇ ਕੁਝ ਮੀਨਾਰ (73 ਮੀਟਰ) ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਟਾਵਰਾਂ (100 ਮੀਟਰ) ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮਗਰੋਂ ਧਮਾਕੇ ਕਰਕੇ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਜਾਣ ਦੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਇਹ 12 ਸਕਿੰਟਾਂ 'ਚ ਹੀ ਤਾੜ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿਲ ਗਏ।

ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 93 ਦੇ ਦੋ ਟਾਵਰਾਂ ਅਪੈਕਸ (32 ਮੰਜਿਲਾ) ਅਤੇ ਸਿਯਾਨ (29 ਮੰਜਿਲਾ) ਨੂੰ 'ਵਾਟਰਫਾਲ ਇੰਪਲੋਜ਼ਨ' ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਡੋਗਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ 3700 ਕਿਲੋ ਧਮਾਕਾਖੇਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਟਵਿਨ ਟਾਵਰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਢਾਹੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਢਾਚੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਡੋਗਣ ਲਈ 6300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਡੋਗਣ ਲਈ 6300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾ ਖਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਨਾ ਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਧਾਇਕ ਖਰੀਦ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਖਰੀਦ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਡੋਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਦਹੀਂ, ਲੱਸੀ, ਸ਼ਹਿਦ, ਕਣਕ, ਚੌਲ ਆਦਿ 'ਤੇ ਹੁਣ ਜੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਾਲਾਨਾ 7500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਆਉਣਗੇ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਡੋਗਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 6300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾ ਡੋਗਦੇ ਤਾਂ ਕਣਕ, ਚੌਲ, ਲੱਸੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਨਾਲ ਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ।'

ਅਗਨੀਪਥ: ਨੇਪਾਲੀ ਗੋਰਖਿਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਰੱਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ 'ਅਗਨੀਪਥ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਨੇਪਾਲੀ ਗੋਰਖਿਆਂ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 'ਅਗਨੀਵੀਰ' ਭਰਤੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਭਰਤੀ ਰੈਲੀ 25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨੇਪਾਲ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਇਸ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 'ਅਗਨੀਪਥ' ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਗੋਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਭਰਤੀ 'ਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ

ਹੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਮਲਬੇ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੂੜ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਦਿਆਂ 31 ਅਗਸਤ, 2021 ਨੂੰ ਇਹ ਟਾਵਰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨੋਇਡਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਨਾਲ ਭਵਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਬਣਾਉਣਗੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ

ਜੰਮੂ: ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਨੇਤਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜੀ.ਐਮ. ਸਰੂਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪੰਜ ਅਗਸਤ, 2019 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕਈ ਉਘੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਰੂਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹਨ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਲਿਆਸਰਾਈਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਦਿਆਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਨਵੰਬਰ, 2000 ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਘੇਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਦਖਲ ਹੈ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ 2017-19 ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 1998 ਤੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ।

ਚੋਣ ਤਰੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ (ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਸੀ.) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਕਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝ ਤੋੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰੂਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਆਜ਼ਾਦ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਭਚਿੰਤਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਗੇ।' ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ।

ਬਿਲਕੀਸ ਕਾਂਡ: ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਕਾ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕੇਸ ਦੇ 11 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ 130 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਬਕਾ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਭਿਆਨਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ' ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ।

ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 11 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਦੋਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਅਸੀਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਅਰਿੰਦਮ ਬਾਗਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, 'ਅਸੀਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਗੋਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਗਾਂਹ ਵੀ ਭਾਰਤ ਅਗਨੀਪਥ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਗੋਰਖਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।' ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ

ਫੌਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਗੋਰਖਿਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਫਰਜ਼ੀ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾ ਕਰਨ।

ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਅਸਤੀਫੇ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਹਲਚਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਵਿਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ 23 ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ 2020 ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਨਲਾਈਨ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੋਨੀਆ ਦੇ

ਨਾਲ ਰਾਹੁਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਸਨ। ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਰਾਹੁਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਧੂਸੂਦਨ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ।

ਜਸਟਿਸ ਯੂ ਯੂ ਲਲਿਤ ਨੇ 49ਵੇਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਹਲਫ ਲਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ 49ਵੇਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਹਲਫ ਲਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ 'ਚ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਜਸਟਿਸ ਲਲਿਤ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਜਸਟਿਸ ਲਲਿਤ ਦੂਜੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਜੋ ਜਨਵਰੀ 1971 'ਚ 13ਵੇਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬਣੇ ਸਨ, ਪਹਿਲੇ ਵਕੀਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 1964 'ਚ ਸਿੱਧੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਲਲਿਤ ਦਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਲ 74 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਉਹ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜਸਟਿਸ ਡੀ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬਣਨ ਦੀ

ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਲਲਿਤ ਨੇ ਹਲਫ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹਲਫਦਾਰੀ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਗਦੀਪ ਧਨਖੜ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ, ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐੱਮ ਵੈਂਕਟਾਆ ਨਾਇਡੂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਨ ਰਿਜਿਜੂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਸਤੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਲਾਭ ਹੋਣੇ ਜਸਟਿਸ ਐੱਨ ਵੀ ਰਾਮੰਨਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਟੈਕਸਸ 'ਚ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਟੈਕਸਸ ਦੇ ਪਲਾਨੋ ਤੋਂ ਐਸਮੇਰਾਲਡਾ ਅਪਟਨ ਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਰਕਿੰਗ 'ਚ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 'ਦੋਸ਼ ਦਾ ਅਪਮਾਨ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਤਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਟੈਕਸਸ 'ਚ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਟੈਕਸਸ ਦੇ ਪਲਾਨੋ ਤੋਂ ਐਸਮੇਰਾਲਡਾ ਅਪਟਨ ਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਰਕਿੰਗ 'ਚ ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਮਗਰੋਂ ਚਾਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਰਕਿੰਗ 'ਚ ਨਸਲੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।'

'ਇੰਡੀਅਨ ਅਮੈਰੀਕਨ ਇੰਪੈਕਟ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਏਸ਼ਿਆਈ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰੀ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੀਲ ਮਖੀਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਐਸਮੇਰਾਲਡਾ ਅਪਟਨ ਦੀਆਂ ਦੱਖਣ-ਏਸ਼ਿਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਖਤਰਨਾਕ ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।'

'ਇੰਡੀਅਨ ਅਮੈਰੀਕਨ ਇੰਪੈਕਟ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਏਸ਼ਿਆਈ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰੀ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੀਲ ਮਖੀਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਐਸਮੇਰਾਲਡਾ ਅਪਟਨ ਦੀਆਂ ਦੱਖਣ-ਏਸ਼ਿਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਖਤਰਨਾਕ ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।'

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਨਾਜ਼ਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ 'ਗਾਰਡੀਅਨ ਆਫ ਗਵਰਨੈਂਸ' (ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਰਾਖੇ) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਐਕਸ ਸਰਵਿਸਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਸੀਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 33 ਫੀਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਮੁੜਦੇ ਹਨ। 31 ਜੁਲਾਈ 2022 ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿਚ ਸਿਰਫ 25 ਫੀਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ 33 ਫੀਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹਨ। ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿਚ 15 ਫੀਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਸਟਾਫ

ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ 20 ਫੀਸਦੀ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਸਟਾਫ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਲੰਬੇ 14 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 4956 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ 828 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 1354 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 925 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਸਟਾਈ ਦਾ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਹੈ। 'ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਰਾਖੇ' ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 50 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਅਤੇ

ਸਟਾਈ ਦਾ ਹਾਲ ਮੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਖਸਤਾ ਹਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 60 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮਾਤਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 29 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ 50 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ 20 ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਡੋਟ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਹਤ ਬਜਟ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੁਆਲ ਉਠੇ ਹਨ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ 'ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ' ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੱਟਰਪੁਰ ਦਾ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਮਪੁਰ 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਤਲਾ ਕਲਾਂ, ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਭੁਪਾਲ ਤੇ ਚਕੇਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੁਢਲਾਡਾ ਦਾ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੰਗਤਪੁਰ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੀਂਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਛੱਤ ਚੋਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

ਇੱਥੇ ਗੇਟ ਅਤੇ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਾਨੇਵਾਲ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਐਲਾਨੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦ ਨਵਾਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਅਣਸੇਫ ਹੈ। ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਬੁਲਖੁਰਾਣਾ ਦਾ ਸਬ ਸੈਂਟਰ ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਿਆ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਹਨਪੁਰ, ਮੱਲਵਾਲਾ ਕਾਦਿਮ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਨਾ ਦਵਾਈ, ਨਾ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਟਾਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਰਗੋਵਾਲ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਜੋੜੋਮਾਜਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਲਦ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਵਾਈ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਲਦ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਮਨਾਇਆ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੁਨਿਹਰੀ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰ ਕੇ ਸੰਗਤੀ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲਿਆਉਂਦਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨੇ 1604 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, "ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।"

ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਰ ਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਪ ਕੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲਿਆਏ ਸਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਤੇ ਨਗਾਰਚੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਬਦਲ ਨਾ ਸਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਕਰਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਬੇਵੱਸ ਹੋਇਆ ਕਿਸਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚ ਇਕਦਮ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਝੁਨੀਰ ਬਲਾਕ ਦੇ ਜੋੜਕੀਆਂ ਥਾਣੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਉਲੱਕ ਦੇ ਦੋ ਏਕੜ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੋ ਏਕੜ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਠੇਕੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਬੀਜੇ ਨਰਮੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਚੱਟ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਵੇਖ ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਬਲਾਕ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਾਖੇਵਾਲਾ ਦੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਖਿਆਲਾ ਕਲਾਂ ਦੇ 47 ਸਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਿਰ 7 ਲੱਖ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਵਸਤੂ ਨਿਗਲ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਸਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਗੱਲੀ-ਬਾਤੀ ਬੁੱਝਾ ਸਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ 31 ਮਾਰਚ 2017 ਤੱਕ 73777 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੰਸਥਾਈ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ

ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਰਜ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਲਗ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਈ। ਸਰਵੇਖਣ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਰ ਔਸਤਨ 77 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 2000 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ 16606 ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2015 ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਲੱਖ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੁਰਤ ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁੱਤ 'ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ

ਜਲੰਧਰ: ਸਥਾਨਕ ਬੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਚੌਕ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਰਹੂਮ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੁਆਲੇ ਲੱਗੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਲੱਗੇ ਹੋਰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਵੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਸਾਫ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ

ਬੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਚੌਕ ਵਿਚ ਹਰ ਵੇਲੇ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਮਰਿਆਂ ਸਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਵੀ ਖੰਘਾਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ' ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੁੱਤ ਅਤੇ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਨਾਅਰੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਨੇ ਬੁੱਤ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਬਲਵੰਤ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਘਰ 'ਚੋਂ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਨਕਦੀ ਤੇ ਗਹਿਣੇ ਚੋਰੀ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ:

ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਘਰੋਂ 75 ਲੱਖ ਦੀ ਨਕਦੀ, ਗਹਿਣੇ ਤੇ ਜਹੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਿਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਪੀਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਦੱਲੂ ਵਾਲਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਪੀਏ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਪਖਰਵੰਡ ਹਾਲ ਆਬਾਦ ਦਿੱਲੀ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨਾ, ਨਕਦੀ, ਗਹਿਣੇ ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਦਿ ਚੋਰੀ

ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 75 ਲੱਖ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕੌਰ, ਸਮਰ ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਾਸੀ ਸਰਾਵਾਂ (ਫਰੀਦਕੋਟ) ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਕਾਪੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਿਫ਼ਰੈਂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਏ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਲੀ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਦੋਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਸਤੇ ਇਕ

ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਐੱਲ 1 ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿ ਐੱਲ 1 ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਿਟੇਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵਪਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਬੋਕ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਨਾਫਾ 5 ਫੀਸਦੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਕੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬ੍ਰਿਡਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਮਨ ਵੱਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਵਾਈਨਜ਼ ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਹਿਰਾ ਗਰੁੱਪ ਹੈ, ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਮੰਜਿਲ 'ਤੇ ਇਕ

ਕਮਰੇ 'ਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਹੀ 6 ਜੂਨ ਤੇ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੋ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੌਦੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਕ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਖੀਰਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਪੈਸਾ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 3 ਸਤੰਬਰ 2022

ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ

ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਖੂਬ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਵੀ ਖੂਬ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਝ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਲੰਮਾ ਅੰਦੋਲਨ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਖੁਦ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ ਉਤੇ ਸਾਲ ਭਰ ਡਟੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਬੜਾ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣਾ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਪੱਕੇ ਧਰਨੇ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲਿਆਏ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸੰਸਦ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਵਾ ਲਏ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਕ ਮੁੱਢੇ ਉਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਏਜੰਡਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਵਕਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਏਕੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣੀ ਪਈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹਨ, ਨੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ੀਰ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਢਾਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਵੀ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਰੈਲੀ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦਿਆਂ-ਕਰਦਿਆਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਕਥਿਤ ਕੋਤਾਹੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਛੇੜ ਲਈ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਹ ਮੁੱਢੇ ਰੱਖਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹੇੜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਸੰਕਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੱਗੇ ਇਕ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਚਾਪਲੂਸੀ ਦੇ ਹੱਦਾਂ-ਬੰਨੇ ਟੱਪਦਿਆਂ ਫਿਰੋਜ਼ ਰੈਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਤੱਕ ਚਲੇ ਗਏ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ, ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਕਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਕ ਵੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਧਰਨੇ-ਮਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਾਂਗੋਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਮੰਚਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਖੁਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਖੂਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਵੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਾਰਗਾ ਅੰਦੋਲਨ ਛੇੜਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸੰਕਟਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਜੇਈ ਕਰਨ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਇਨੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਐਤਕੀਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਟਿੱਪਣੀ ਨਵਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

24 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਮੁਹਾਲੀ ਨੇੜੇ, ਸਨਅਤੀ ਇਕਾਈ ਟਾਟਾ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਣੇ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਲੰਬੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਖਿਲਾਫ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਕੁਝ

ਨਵਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤੀ
ਈਮੇਲ: n4navkiran@gmail.com

ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਔਖੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਕਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜਦ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਕਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਭਾਜਪਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਏ, ਉਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਵੈਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਕਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਥਰ ਭਾਰ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ, ਖਾਸਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਭੋਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ 'ਤੇਹਫਾ' ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ, ਕਾਲਾ ਪੀਲੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ 'ਕਰੈਡਿਟ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਵੱਧ ਉਪਜ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਥੋਪੇ ਬੋਲੇ ਤੇਰਾਂ, ਸਪਰੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਜੋ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਰਮਾ ਪੱਟੀ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਆਪਣੇ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਫੇਰੀ ਵੇਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ

ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।" ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 5 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਮਾੜਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਵਿਛਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋ।

ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਪੂਰੇ ਜੋਬਨ 'ਤੇ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ

ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਿਰਾਓ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਇਦ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਉਸ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਰਹੱਦੀ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਵਿਧਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਅਾਂਗੇ ਪਰ ਲੱਗਦੇ ਹੱਥ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਔਪਾ ਪੰਜਾਬ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਧੀਨ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਸੀ ਤਾਂ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਵੀ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਨਾ-ਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪੁੱਲ੍ਹਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਢੇ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 'ਮਿੱਠੀਆਂ' ਮਾਰਨੀਆਂ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਖਾਸਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖੈਰ-ਖੁਆਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ।

ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.) ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਵਸਾਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੱਕ ਜਤਾਈ ਕਰਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਗੰਭੀਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉਠਾਉਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਵਾਲ

ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੱਤਰੀ ਸੂਬੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੂਬ ਲਾਹਾ ਲੈਂਦੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਆਂ-ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੋਝਾਕੀ ਨਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਘੋਖ ਤਾਂ ਕਰਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ!

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਾਦਲ ਪਿਉ-ਪੱਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਖਿਲਾਫ ਚੁਟਕਲੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਸ ਧਿਰ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਚਾਬੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਲਾ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ? ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਖੁਦ ਉਹ ਸਭ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲੱਗਭੱਗ ਹਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੱਗਦੀ ਹੈ; ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦਹਾਰਨ ਹਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਉਦਹਾਰਨਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜਦ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਠਾਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 20 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹਿਮਾਚਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਨਿੱਕਲੇ ਹੋਣ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ 5 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੀ ਅਧੂਰੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਗੱਢੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਚਲੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਫੇਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਗੱਢਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਪਰ ਐਤਕੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਫਿਰ ਐਤਕੀਂ ਵਾਲੇ ਗੱਢਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ?

ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ, ਖਾਸਕਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਛਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'ਆਪ' ਆਗੂ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਉਹੀ ਹਨ ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨੀਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਦੌਰ ਉਹ ਦੌਰ ਹੈ ਜਦ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ -ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

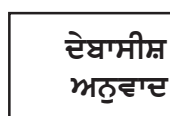
ਤਾਂਸਿਆਂ ਦਾ ਤੂਠ

ਚੰਮ-ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਯਾਰੀਆਂ, ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲਾ 'ਤੱਗ' ਹੀ ਐ ਟੁੱਟਿਆ। 'ਲਵ' ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਗੇਮ ਸ਼ੁਰੂ, ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਕਾਮੀ-ਜਾਲ' ਸੁੱਟਿਆ। ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨੇ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ, ਸਦਾਚਾਰ ਰੀਤਾਂ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ। ਮਾਪੇ ਤਾਏ-ਚਾਚੇ ਮਾਮੇ ਭੈਣ-ਭਾਈ ਹੋਣ 'ਜ਼ੀਰੋ', ਇੱਕੋ 'ਚੰਦ' ਦਿਸਦਾ ਆਕਾਸ਼ੋਂ ਨਵਾਂ ਫੁੱਟਿਆ। ਮੀਡੀਏ 'ਚ ਛਾਏ ਰਹਿਣ ਨਿੱਤ ਹੀ ਨਿਲੱਜ ਕਾਰੇ, ਜਾਪਦਾ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ 'ਪੁੱਠੇ ਕੰਮੀ' ਸੁੱਟਿਆ। ਪੋਲੇ ਜਿਹੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮਗਰੋਂ ਨੇ ਅਖਦੀਆਂ, ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ 'ਝਾਸੇ' ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹੇ ਲੁੱਟਿਆ!

ਮੋਦੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ...

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮੁਕੰਮਲ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਲੀਵਰ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਲਾਲ ਪਰਦਾ ਹਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਤਾਜ ਮੁਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ।

21 ਫੁੱਟ ਲੰਬਾ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਚਾਰ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਲੀ ਮੂਰਤੀ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਸੇ, ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਤੇਵਰ ਵਾਲੇ। ਮੋਦੀ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਵੀਂ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਉਸ ਦਹਾਕੇ 'ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਕਰਾਏ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਦੇਬਾਸੀਸ਼ ਰਾਏ ਚੌਧਰੀ ਅਨੁਵਾਦ: ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਬਹੁਲਵਾਦ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਮੁਲਕ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਤ ਕੇ ਇਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਹਿੰਦੂ ਸਰਬੋਤਮਵਾਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਾਜ਼ੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹਕੂਮਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਏਜੰਡੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨੂਨੀ ਹਜ਼ੂਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸਮਾਜੀ ਪਾਟਕ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਦਾਰਵਾਦ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਰਾਜ ਦਰਮਿਆਨ ਆਲਮੀ ਯੁੱਧ ਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਪੱਛਮੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਡੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਰਣਨੀਤਕ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਮਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਬਾਸੀਸ਼ ਰਾਏ ਚੌਧਰੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੌਹਨ ਕੀਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ 'ਟੂ ਕਿਲ ਏ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ: ਇੰਡੀਆ 'ਜ਼ ਪੈਸੇਜ ਟੂ ਡਿਸਪੌਟਿਜ਼ਮ' ਲਿਖੀ ਹੈ। ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ 24 ਅਗਸਤ 2022 ਅੰਕ ਵਿਚ ਦੇਬਾਸੀਸ਼ ਰਾਏ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.-ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਉੱਪਰ ਤਬਸਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਵੀਡਨ ਦੇ ਵੀ-ਡੈਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਘਟਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਚੁਣਾਵੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਫ੍ਰੀਡਮ ਹਾਊਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ' ਕਿਹਾ ਸੀ। ਫ੍ਰੀਡਮ ਹਾਊਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਅਰਬ 30 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਤਨ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਲਮੀ ਤਵਾਜ਼ਨ ਬਦਲ ਕੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਲਤਾ ਭਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ 'ਆਜ਼ਾਦ' ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀ

ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰਿਣੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਕੂਮਰਾਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੂਰ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਰੱਦ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਤੁਫਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਹਕੂਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਜੰਮਿਆ-ਪਿਲਿਆ ਹਾਂ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਈ ਜਿਸ ਨੇ 34 ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੱਸੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਹੁਣ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਕੌਮੀ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਵੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਤਾਕਤ, ਜੁੱਡੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀ ਪੂਜਾ ਉੱਪਰ ਟੇਕ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਰੁਝਾਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਖੁਦ ਪੱਛਮੀ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 13 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ 2002 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਨ।

ਪਰ ਨਰੋਏ, ਲਚਕੀਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਰੁਕਾਵਟ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਫਲਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਬੱਚੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਖਰਬਪਤੀ ਆਲਮੀ ਸੰਪਤੀ ਚਾਰਟਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਰਲੇ ਸਥਾਨ ਮੱਲਣ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਹਨ।

ਨਵਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਰ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਲਾਲਤ ਭਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਹ-ਪੁਰਸ਼ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਫਰਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ 20 ਕਰੋੜ ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਲੱਗਭੱਗ 15 ਫੀਸਦੀ ਹੈ (ਹਿੰਦੂ ਲੱਗਭੱਗ 80 ਫੀਸਦੀ ਬਣਦੇ ਹਨ) ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਮਹਿਜ਼ 5 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਭਾਰਤ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ

20 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਆਬਾਦੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਰਾਜ 'ਚ ਪਤਨ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਉੱਪਰ ਮੜ੍ਹਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਨਾਬਰਾਬਰੀ (ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੂਰੁਆਤੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ) ਨੇ ਇਸਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਾਹ-ਸਤ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਭੇਂਟਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਆਪਕ ਗ਼ਰੀਬੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਨਸਲੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਉਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਰੁਸਨਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਅਸੰਭਵ' ਲੋਕਤੰਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਪਣਾਇਆ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਅਤਿ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਕੂਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗਭਗ ਮੁਕੰਮਲ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ-ਭੈਅ ਦੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਨਮਾਨੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਖਸ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਇਕ ਐਸਾ ਨਿਆਰਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਖੁਦ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ। ਪੈਸਾ - ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਬੰਧ - ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਹਕੂਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹੱਕ ਅਸਾਵੇਂਪਣ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹਿਜਾਬ ਪਹਿਨਣ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਮਸਜਿਦਾਂ ਤੋਂ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਜਨੂਨੀ ਚੌਕਸੀ ਗਰੋਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਕ ਸਿਖਰਲੇ ਆਗੂ (ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ) ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਰਹੀ 'ਸਿਉੱਕ' ਕਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਗੋਬਾਗ ਹੋਏ ਹਿੰਦੂ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਹੁਣ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। 15 ਅਗਸਤ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 11 ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹੋਏ 2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 14 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪੱਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਗੁਣੀ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਨਫਰਤ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸ ਹਨ। ਉੱਚ ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ ਜੋ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਮਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਉੱਪਰ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਓ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਦ, 75 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਇਆ ਭਾਰਤ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਐਨਾ ਨਿਤਾਣਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਡਾਹਵੇਂ ਹਕੂਮਰਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਦਾਈ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਮੋਦੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ 'ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮੰਦਰ' ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬਣ ਰਹੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸੇ ਅਰਧ-ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਉਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਇਕ ਖੋਖਲਾ ਨਕਾਬ ਜੋ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਮੁੰਬਈ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਿਆ। ਅਸੀਂ ਪੂਨਾ ਤੋਂ ਮਹਾਬਲੇਸ਼ਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਵਿਜੈ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੰਜ ਤਾਰਾ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਦੋ ਕਮਰੇ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਉੱਥੇ ਦੋ ਦਿਨ ਰਹਿਣ

ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਅੱਧਾ ਦਿਨ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਤੇ ਅੱਧਾ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਹੋਟਲ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਥਕਾਵਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਜਲਦੀ ਖਾ ਕੇ ਸੌਂ ਗਏ।

15 ਅਗਸਤ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾਸ਼ਤੇ ਲਈ ਹੋਟਲ ਦੇ ਡਾਈਨਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ

ਕਿਰਤ ਦੀ ਮਹਿਮਾ

ਗਏ। ਹਾਲ ਵਿਚ ਤਰਦੀ ਜਿਹੀ ਨਿਗੂ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਵੇਟਰ ਖਾਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਫੇਦ ਰੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਵਿਚ ਸਜੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਵਾਂਗ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ ਆਪਣੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਮੇਜ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਵੇਟਰ ਬੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਇਧਰ ਉਧਰ ਆ-ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਉਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੇਟਰ ਵੱਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧਿਆਨ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਦਿੱਖ ਪੱਖੋਂ ਬੜਾ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਇੰਜ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੋਵੇ। ਖੈਰ! ਅਸੀਂ ਸਭ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਵਿਚ ਮਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰੁਟੀਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋਰ ਬੈਰਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਉ-ਭਗਤ

ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ?" ਅਸੀਂ 'ਹਾਂ' ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਰਤਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਟਿਕਾਏ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਕੰਮ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਨਾਸ਼ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਵਿਜੈ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੇਟਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਨਮਸਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ, ਵਿਜੈ ਦਾ ਉਸ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੇਟਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਅਦਬ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ

ਨਮਸਤੇ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਜੈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੀ ਉਥੇ ਆ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੇਟਰ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਜੈ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?" ਮੈਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੁੰਬਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।" ਅੰਗਿਓ ਵਿਜੈ ਨੇ ਜੋ ਉਚਾਰਿਆ, ਉਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, "ਇਹ ਇਸ ਹੋਟਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।" ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਪਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ, ਤੇ ਇਕ ਇਹ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੰਨਾ ਪੈਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ

ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਉਸ ਸ਼ਖਸ ਵੱਲ ਇਕੱਟਕ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਜੂਠੇ ਬਰਤਨ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਸੀ...!" ਗੱਲ ਅਜੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਖਸ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, "ਬੇਟੇ, ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ?"

ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਜੈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚਲੋ, ਅਬ ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਕੋ ਫਿਲਮੀ ਹੀਰੋ ਸੋ ਮਿਲਾ ਕਰ ਲਾਤਾ ਹੂੰ।" ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੋ ਪਸੰਦੀਦਾ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲਣ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇਹੀ ਇੱਛਾ ਵਿਜੈ ਕੋਲ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤੇ ਵਿਜੈ ਨੇ ਇਹ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ, ਹੁਣ ਰਹਿਣ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮੀ ਹੀਰੋਆਂ ਨੂੰ! ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਸਲ ਹੀਰੋ ਨੂੰ ਮਿਲ ਤਾਂ ਲਿਆ ਹੈ!!"

ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸ਼ਬਦ ਜੋਤ

ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ
ਫੋਨ: 216-556-2080

ਪੰਜਾਬ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘ ਅਤੇ ਗੁਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਗਿਆ ਸਾਂ, ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਹ ਅਨਾਇਤ ਅਲੀ ਜੀ ਦੀ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ। ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਬਣੀ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਅਕੀਦਤਯੋਗ ਸਥਾਨ ਏ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਥੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ, ਸਾਲਾਨਾ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਖੂਬ ਰੋਣਕਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਹ ਅਨਾਇਤ ਅਲੀ ਜੀ ਲਈ ਅਦਬ ਦਾ ਹੀ ਇਹ ਆਲਮ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਨ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਥਾਂ ਵਾਲੀ ਪੱਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਦਸਵੀਂ ਦੇ ਜਮਾਤੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਾਂ। ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਉਗ ਆਇਆ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬੇਪਛਾਣ ਏ। ਹੁਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰਵਾਰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਖੋਲ੍ਹੇ ਨੇ। ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਜੰਦਰੇ ਘਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਜੂਨ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ। ਇਹ ਘਰ ਲਾਵਾਰਸੀ ਅਤੇ ਬੇਉਮੀਦੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਖੈਰ ਮਨਾਉਣ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਗਏ ਨੇ।

ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਚੌਦਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਕ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? ਜੁਆਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਹੀ ਪੱਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਜਦ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਪੱਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਟੈਪੂ ਵਾਲਾ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪੱਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਬਾਰੇ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹਾਂ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਬੇਗਾਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿਆਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਛ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ। ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਪੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਰਗੇ ਬਣਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਿਆਕਤ ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਡੇਰੇ ਲਾਏ ਆ? ਕੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਿਆ ਨਿਜਵਾਦ ਜਾਂ ਹਉਮੈ ਹੈ? ਕੀ ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ? ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੁਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਸੀਹਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਮੱਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਨੂੰ ਉਘਾੜਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ, ਕੁਤਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਅਵੱਗਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਵਡੇਰੀ ਔਰਤ ਪੇਪਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਹੀਂ ਖਾ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੱਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵਸਦੀ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਲੁਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ? ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ ਏ? ਮਾਸੂਮ ਪੇਂਡੂਪਣ ਅਤੇ ਅਣਭੋਲਤਾ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੁੱਚਮਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਕਿਉਂ ਗਵਾਹ ਗਈ ਹੈ? ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਮਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਜਰੀਆਂ ਨੇ। ਕਿਵੇਂ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪੱਠਿਆਂ ਦੀ ਭਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆ ਸੀ? ਕਿਵੇਂ ਖੂਹ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿਚ

ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਵਰਗੀ ਖੁਸ਼ਕੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਵਿਕ ਰਵਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇੰਨੇ ਸਹਿਜ ਭਾਅ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੜਾ ਸਿਆਣਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੱਚ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਾਵਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸ਼ਾਹ-ਅਸਵਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅੰਤਰੀਵੀ ਨਾਦ ਬਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਕਈ ਕਈ ਗੇੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਦਿਆਂ ਕਿੰਨੇ ਜਾਣੂ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਕਿੰਨੀ ਰੋਣਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਬੇਪਛਾਣ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬੇਗਾਨਾ ਅਤੇ ਅਜਨਬੀ ਬਣ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਹਮਜਮਾਤੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਅਤੇ ਖਰਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮੋ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ। ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰ ਦਾ ਅੱਡਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖਰਾਸ ਵੀ ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿਚ ਦਫ਼ਨ ਹੈ। ਪੰਨੂ ਮੋਚੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਗਲੀ ਵੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਪੱਤੀ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗਣੇ, ਵਿਆਹ, ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਾਂ ਮਰਨੇ-ਕਰਨੇ 'ਤੇ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੇਂਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖੰਗੂਰਾ ਵੀ ਮਾਰਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਾਪ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਦੀਪੋ ਝਿਉਰੀ ਦੀ ਤਪਦੀ ਭੱਠੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਚੁੰਗ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਉਣ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਜੁਗਤ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੀਆਂ ਉਹ ਹੱਟੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰਨੀ 'ਤੇ ਉਗੇ ਹੋਏ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਟੀਆਂ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਾਂਝ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ, ਕਣਕ ਜਾਂ ਮੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਘਰ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਝੁੰਗੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਫੁੱਲੀਆਂ। ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਹੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫੁੱਲੀਆਂ ਖਾਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਧੀ-ਪੁੱਤ ਬੀ.ਏ. ਜਾਂ ਐਮ.ਏ. ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਆਪਕ ਲੱਗਦਾ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਹੁੱਬਦਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਾਡਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਕੇਹਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿ ਹਰ ਮਾਪੇ ਲਈ ਆਈਲੈਟਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਡਿਗਰੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਹ ਮਾਇਕ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਨੇ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਤੋਂ ਆਈਲੈਟਸ ਤੀਕ ਦਾ ਪਿੱਛਲਖਰੀ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ! ਇਹ ਤਰਾਸਦੀ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਤੀਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ, ਰਸੂਖਵਾਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਅਫਸਰੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਕ ਰਸਤਾ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਸ ਦਾ ਇਹ ਕੇਹਾ ਆਲਮ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੁਣ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਥਾਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਡੀਐੱਨਏ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਫਰਟੀਲਿਟੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡੀਐੱਨਏ ਕੀ ਏ, ਕੀ ਕਦੇ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਈ ਏ?

ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ-ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਜੋਗੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਬੀਜਣ ਜੋਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਰ ਦੇ ਖਰਬੂਜੇ, ਹਦਵਾਣੇ, ਮੂਲੀਆਂ, ਗਾਜਰਾਂ, ਸਲਗਮ ਤੇ ਸਾਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਟੇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੰਡੀ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਖ ਲਈ ਏ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਉਗਾਈਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਰੀਸ ਖਾਧਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਵੇਂ

ਕਰਨਗੀਆਂ? ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਜੋਗੇ। ਜਦ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਖੇਤ ਹੀ ਮਨਫੀ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਹ ਸੂਬਾ-ਸਵੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਗੇੜਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਮੰਨ ਲੈਣ ਤਾਂ ਖੇਤ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼, ਹਤਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਫਿਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਨਸਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜ਼ਰ ਕੇ, ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਉਲੀਕਣ ਦਾ ਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਦੇ। ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰੂ 'ਵਾ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਵਿਚ ਕਬਰਾਂ ਉਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਿਹਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਪਲੱਤਣਾ ਧੂੜ ਰਿਹਾ ਏ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਮਜੋਗੀ ਇਸ ਪਲੱਤਣ ਨੂੰ ਪੂੰਝਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਦਾ। ਕਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਫਖ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਕੁ ਮਾਪੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁੰਤਰਤ ਜਾਪਦੇ ਨੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰੇ।

ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ, ਇਸਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਕਦਾਚਿੱਤ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮੁਹਾਰ ਅਤੇ ਰੰਗਤ ਨੂੰ ਨਰੋਇਆਪਣ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਚੌਤੋਪਹਿਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬੁੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦੇ ਸਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੋਵੇ। ਅਜੋਕੇ ਮਾਰੂ ਵਰਤਾਰੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਕੋਲੋਂ ਕਿਥੇ ਕੁਤਾਹੀ ਹੋਈ? ਕਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਬੇਸਮਝੀ ਵਰਤੀ? ਕਿਹੜੀ ਖੁਨਾਮੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਏ? ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ਲੀ ਕੋਠੀਆਂ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨਹੀਂ

ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ, ਚੁਲਬੁਲਾਪਣ, ਅਪਣੱਤ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ, ਤਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਨਰੋਇਆਪਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਨਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਨਮੋਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖ਼ਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਮਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਮਉਮਰਾਂ ਨੂੰ

ਬੇਤੁਕਲਫੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਕੇ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਪਰਤਣਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਕੁੱਝ ਵਾਂਗ ਪਿੰਡ ਆਉਣਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਨਰਮੋਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਮੋਹ-ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਚਿਰਾਗ ਬਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਫਿਰਨੀ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀ ਰਹੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਤਾਘਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਹਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਆਪਣੀ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਮੀਰ ਪ੍ਰਪਰਾਵਾਂ, ਜਿਉਣ-ਜੋਗੀਆਂ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ, ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਰਗੇ ਜਿਗਰੇ ਅਤੇ ਹਵੇਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁੰਝਦਾ ਨਾਦ ਇਸ ਦੀ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ

ਪਾਕੀਜ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਤਮੰਨਾ ਮਨ ਵਿਚ ਪਾਲਦਾ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਪੈਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਫਿਰਨੀ, ਇਸਦੇ ਖੇਤਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨ-ਬੂਰੇ ਉਸ ਚੁਬਾਰੇ ਨੂੰ ਢੂੰਢਦੀ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਿੱਤਰਪੱਟ ਤੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੁਬਾਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅੱਖਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰੀਵ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਇਆ।

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਤੂੰ ਗਵਾਚੀਂ ਨਾ। ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਤਨ ਦਿੱਖ ਭਾਵੇਂ ਬਦਲ ਲਵੀਂ ਪਰ ਆਪਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਦਰਿਆ-ਦਿਲੀ, ਦੀਦਾ-ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਦਰਵੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਆਚਣ ਨਾ ਦੇਵੀਂ। ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਏ ਅਤੇ ਬੇ-ਪਿੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਧਰਨ ਦਿੰਦਾ।

ਪਿੰਡ ਯਾਦ ਰੱਖ! ਤੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਪੁੱਤ ਨੇ ਅਤੇ ਉਹ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰਨ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਰਤਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਬਰਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਕਰਨ, ਘਰ ਵਿਚ ਉਗਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਸੂਲੀਆਂ ਲਟਕਾਈਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਲ-ਕੋਠੜੀ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿੰਝ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣ? ਉਹ ਕਿੰਝ ਹੀਆ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੂਹ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਪਹੀ ਦੀ ਤੁੱਲ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਟਿਊਬਵੈਲ 'ਤੇ ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੁਅਰਤ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲਕਣ ਲੱਗਦਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਰਾਖ਼ ਬਣ ਕੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਖਿੰਡਣ ਜੋਗੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ। ਬਹੁਤ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਏ ਪ੍ਰਦੇਸੀਆਂ ਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ, ਪੁਰਾਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਮਜਮਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਣੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਿਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਆਉਣ। ਪਰ ਇਕ ਮੁਕ ਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਵਿਚ ਬਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਰ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਤੂੰ ਪਹਿਲ ਤਾਂ ਕਰ। ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ ਤੇਰੇ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਿਖਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਤੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ ਤੇਰਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਭਰਨਗੇ।

ਦਾਜ ਦੀ ਲਿਸਟ

ਜੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਵਲ ਵਲੋਂ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਟੇਢੇ ਰਾਜੇ ਸਿੱਧੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਨੀ ਲੋਟ ਆਉਂਦੇ। ਲੱਕੜ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਅਮਰੂ ਆਪਣੇ ਜੁੱਲੀ ਯਾਰ ਬਸੰਤ ਤੇ ਘੁਚਰ ਨੂੰ ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਦਾੜਣ ਦੰਦਾਂ 'ਚ ਚੱਬਦਾ ਹੋਇਆ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। 'ਆਹੋ!! ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਆਨਾ ਏ'..ਬਸੰਤ ਨੇ ਸਿਰ ਖੁਰਕਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੁਰ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ...ਕੇਰਾਂ, ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਾਡੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਨੇਕ ਤੇ ਸ਼ਰੀਫ ਕੁੜੀ ਦਾ ਸਾਕ ਹੋਇਆ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਬਾਂਗ ਜਿੰਡੀ ਦਾਜ ਦੀ ਲਿਸਟ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਮਾਰੀ। ਅਖੇ, ਸਾਡਾ ਸਿਉਂਨੇ ਜਿਹਾ ਮੁੰਡਾ...ਅਸੀਂ ਕੱਲਾ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੋੜੀ ਵਿਆਹ ਦਿਆਂਗੇ!... ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਫੜ-ਤੜ ਕੇ ਦਾਜ ਦਾ 'ਕੱਲਾ-ਕੱਲਾ ਸਮਾਨ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰੇ ਭੇਜ

ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੜੀ ਠੋਸ ਲੱਗੀ... ਪਿਓ ਦੇ ਸਿਆੜ ਗਹਿਣੇ ਪੁਆ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਦਾਜ ਦਾ ਝੋਰਾ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀਂ ਵੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰੰਗ-ਢੰਗ ਬਦਲ ਲਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਸਕੀਰੀ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੰਨੀ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਸੱਸ ਨੇ ਘੁਰੀ ਵੱਟੀ! ਤੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਉਠ ਕੇ ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਈ।...ਨੀ ਕੁੜੀਏ!...ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਭੋਰਾ ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਨਹੀਂ? ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਏ? ਨੂੰਹ ਹੱਸੀ ਤੇ ਬੋਲੀ, 'ਬੇਬੇ ਜੀ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਲਿਸਟ ਭੇਜੀ ਸੀ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਏਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮੈਂ ਪੇਕੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਛੱਡ ਆਈ ਹਾਂ।' ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕੰਨ ਝਾੜਦੀ ਹੋਈ ਸੱਸ ਜ਼ਲੀਲ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਭੁਰਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ।

-ਮਨਦੀਪ ਖਾਨਪੁਰੀ
ਫੋਨ: 97791-79060

ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਦਮਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ: ਇਥੇ ਵਸਦੇ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਮਾਛੀਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਬਿੱਟੂ ਗਿੱਲ ਤੇ ਸਮੂਹ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੂਆ ਜੀ ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ (92) ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਕਾਰਨ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਏ ਸਨ। ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਪਿੰਡ ਖੋਟਾ, ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਮਿਤੀ 2 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਾਂਤ ਭਵਨ ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ ਫਾਊਲਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੰਤ ਭੋਗ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਪਵੇਗਾ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੁਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਗਨ ਖਟੜਾ ਨਾਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 559 577 2233 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **-ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ**

ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ: ਇੰਡੋ-ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ਜੈਕਾਰਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਜੋ ਕਿ ਕਲਿੰਟਨ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਬੰਧੀ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਇੰਡੋ ਯੂ ਐਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ਜੈਕਾਰਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਲਾਵਾਰਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠਾ

ਅਤੇ ਬਰਾਉਲੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 17 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸੁਨਿਚਰਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਖਾਲੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਰਮ-ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨਵਕਿਰਨ ਕੌਰ ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 911 ਦੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੇ ਅਲੈਬਰਦਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭਨਾਂ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਰੇ ਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧੌਲਾ (559) 270-9880, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ (559) 803-8586, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (559) 304-8696 ਜਾਂ ਨੈਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੰਨ (559) 647 4700 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ

Manpreet S. Bains

Personal Injury and Wrongful Death Attorneys

Case Results*	
\$10 MILLION Motorcycle vs. Truck Collision	\$1.1 MILLION Burn Injury
\$8 MILLION Wrongful Death	\$1.1 MILLION Pedestrian vs. Motor Vehicle Collision
\$5.25 MILLION Traumatic Brain Injury	*Past Performance Not a Guarantee of Future Results

Offices in San Francisco and Union City

WILLIAM E. WEISS
Of Counsel

No Fees Unless Recovery for Your Injuries is Made
CONTACT US AT:
Phone: (510) 474-0028 • E-mail: info@thebainsfirm.com
www.thebainsfirm.com

Homeopathicvibes

Harminder Singh Gill

Homeopathic Consultant and Practitioner

D.H.M.S; B.C.I.H
(Ex Homeopathic Medical officer Punjab Govt.)

Now we have two locations:
940 E. El Camino Real, Sunnyvale, CA 94087
39039 Paseo Padre Pkwy, Suite# 209 (upstairs), Fremont, CA 94538
We also do Virtual appointments for long distance patients.

Ph: (408) 737-7100

www.homeopathicvibes.com

We sell and ship homeopathic remedies through out North America.

ਗਲੋਬਲ ਮਲਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਲੈਬਰੋਪ

ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

SAME DAY ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ।	ਹੁਣ ਅਸੀਂ DPF Cleaning ਅਤੇ Baking ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।	STOCKTON ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ALIGNMENT SHOP • 3 Axle Alignment \$199 • Trailer Alignment \$150
---	--	--

Grand Opening

Special Price for Truck Wash

Ph: 209.982.9996

FAX: 209.982.9997
www.globalmultiservices.com info@globalmultiservices.com

ਗਲੋਬਲ ਮਲਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ STOCKTON ਵਿੱਚ
HIGHWAY 4 ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ
1950 E Miner Ave.
Stockton, CA 95205

REPAIR SHOP

ਟਰੱਕ ਤੇ ਟਰੇਲਰ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ Oil Change, Brakes, Engine Work, Tune Up, Transmission & Clutch ਆਦਿ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ Truck Alignment ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 500+ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ-ਭੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ, ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ Wash ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

TEL: 209.547.9210
FAX: 209.547.9211

REGISTRATION SERVICES

ਟਰੱਕਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਜਿਵੇਂ IFTA, CA#, MCP, 2290, ICC, BOC III, NM & Kentucky Permit, DOT Fuel Tax, Corporation Filling ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ Same Day Service ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ DOT Compliance, DOT Audit ਵਿੱਚ ਵੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

TEL: 209.982.9996
FAX: 209.982.9997

‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦੇ ਸੁਹਜ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ

‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ, ਸਾਫ਼-ਸ਼ਾਫ਼ ਅਹਿਸਾਸਾਂ, ਭਾਵਾਂ, ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਸਜਿੰਦਤਾ ਤੇ ਅਮਰਤਾ ਸਮੇਤ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਜੁਸਤਜੂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਲਪਕਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਰਚਿਤ ਮੌਲਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ 28 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਵਾਲੇ

ਪਨਵੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਪੰਜਾਬੀ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ ਕਿ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਕਥਾ ਸੰਵੇਦਨਾ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਾਲ, ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਸੂਰ ਵਿਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ‘ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕ’, ‘ਦੇਸ਼ ਭਗਤ’, ‘ਤੋਚੀ’ ਵਰਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ 1966-67 ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕਥਾਨਕੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਤਾਲੀ ਵਿਚ ਉੱਜੜੇ-ਉੱਖੜੇ, ਬਟਵਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲਦੇ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰੇ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ ਹਵਾਲੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਸਤਵਗਤੀ ਉਸ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਬੀਮ ਨੂੰ ਜਿਸ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਪਰੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’। ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਵਿਚ, ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਚਾਹਤਾਂ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸਮਨਵੈ ਬਿਠਾਉਣਾ, ਅਕਸ ਨੂੰ ਕਥਣਾ ਮੁੱਖ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ’ ਦੇ ਮੈਟਾਫਰ ਰਾਹੀਂ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਨਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖਣ ਦੀ ਮਨੋਭੂਮੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਸਾਡੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰੀਤਾਂ, ਮਨੋਤਾਂ, ਮਰਯਾਦਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਾਤੀ-ਜਮਾਤੀ ਲਿੰਗਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਤਕੜਿਆਂ ਪੱਖੀ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨਾਂ ਨੇ ਸੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਜਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਅਜੋਕਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚਿੰਤਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸੀਅਤਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸਥਾਲਟਰਨ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਤਨ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਲਿਤਾਂ, ਨਾਰੀਆਂ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸੰਭਵਤਾ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਚੇਸਟਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਕੜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਤੀ-ਜਮਾਤੀ ਧੌਂਸ ਵਿਚ ਦਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਈ, ਪਿਤਰਕੀ ਦੇ ਮਰਿਯਾਦਾ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਪਿਸ ਰਹੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਾਏ ਮੁਲਕਾਂ ਤੇ ਬਿਗਾਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਾਸੀਏ ‘ਤੇ ਵਿਚਰਦੇ ਪਰਵਾਸੀ, ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਉਭਰਵੀਆਂ, ਨਿੱਖੜਵੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਸਮੇਤ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਰਸਰੀ ਪਾਠ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ

ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਦੀਆਂ ਸੋਝੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਗਰੇਵਾਲ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਗਲਪੀ ਬਿੰਬ ਆਪਣੇ ਕਥਾਨਕ ਤੇ ਪਾਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਤਰਤੀਬ ਤੇ ਧੁਨੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦਮਿਤ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਤਿ-ਨਿਕਟੀ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਕੋਣੀ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੇਖਣ, ਪਛਾਣਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ‘ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ’, ‘ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੱਥ’, ‘ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼’, ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’, ‘ਉਨਾਭੀ ਕੋਟ’, ‘ਤੋਚੀ’ ‘ਦੇਸ਼ ਪਰਾਏ’ ਅਤੇ ‘ਬੂਠ’ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਗਾਨਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਆਤੁਰ ਹੋਏ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਉਠਾਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

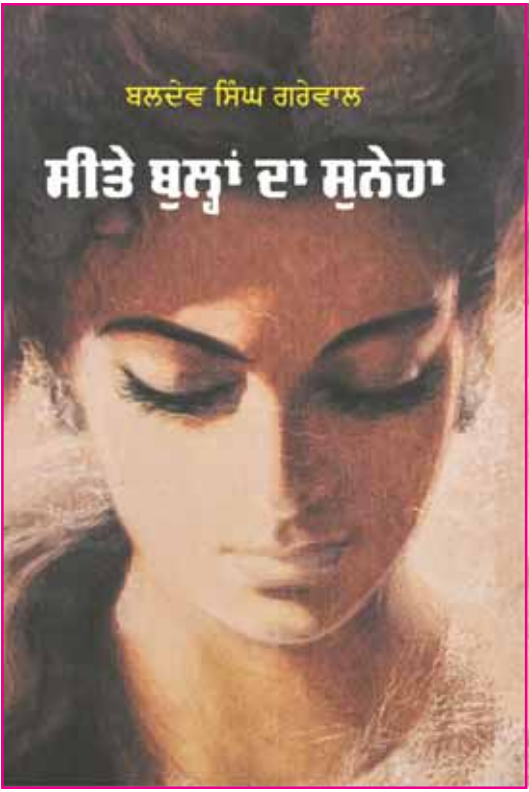
ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖਣ ਅਤੇ ਪਰਿਪੇਖ ਸੋਝੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਮੂਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਟੇਕ ਹਨ-ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁੱਝੇ ਨਪੀੜੇ ਅਹਿਸਾਸ। ਆਪਣੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਚਰਿੱਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ, ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਹੋਂਦਵਾਨ ਹੋ ਸਕਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਦੇ ਹੋਣ/ਬੀਣ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ/ਸੰਕਟਾਂ/ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਤਣਾਓ ਜਾਂ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚੋਂ ਤਲਾਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦੇ ਹਨਨ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ਿਆਂ ਹੈ। ‘ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕ’ ਅਤੇ ‘ਦੇਸ਼ ਭਗਤ’ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤਕੜਿਆਂ ਦੇ ਦਾਬੇ ਅਤੇ ਦਮਨ ਵਿਚ ਦਹਿਲੀਆਂ ਹੋਂਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਪਰਵਾਸੀ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਮਰਦ-ਔਰਤ ਵਿਚਲੇ ਪਿਆਰ ਸੰਬੰਧ, ਯਕੀਨਨ, ਉਸਦੀ ਕਥਾ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੇ ਉਹ ਝਰੋਖੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਸ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਮੂਡ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਜਾਨਦਾਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ 28 ਵਿਚੋਂ 17 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖਣ ਭੂਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪਰਵਾਸੀ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਪਰਵਾਸੀ ਘਰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਘਰ ਛੁੱਟਣ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੁਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਉਸਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਵੇਂ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਅਨੁਕੂਲਣ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਕੀ ਗੁਆਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਕੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਰਗੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਚੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਵਾਸੀ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਘਰ ਛੁੱਟਣ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਪੱਖੋਂ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ’ ਇੱਕ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੈਂ ਪਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿੱਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਬਿਗਾਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਕਮਾਈਆਂ ਕਰਨ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਉਮਰੇ ਘਰ ਮੁੜਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਨੇ ਪਰਦੇਸ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਨਾਲ ਪਿਛਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰੀ

ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਪਰਤਣਾ ਚਾਹਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸਕਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤਾਂ ਕੀ, ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੀ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ‘ਆਪਣਿਆਂ’, ‘ਸਕਿਆਂ’ ਦੀ

ਲੇਖਕ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਪੁਸਤਕ ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’ ਦਾ ਮੁਖੜਾ

ਚਾਰਸ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਪਰਦੇਸੀ, ਬੇਵਤਨੇ, ਬੇਘਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਹੌਲਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ, ਦੇ ਬਿਨਸ ਜਾਣ ਦੀ ਅਕਹਿ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਪੱਥਰੀ ਬਿੰਬਕਾਰੀ ਦੇਣ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਮਿਸਾਲੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਅਜਨਬੀ ਹੋ ਤੁਰਨ ਦੇ ਮਾਰਮਿਕ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸਦੇ ਪਾਤਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ:

‘ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਬਾਪੂ ਦਾ ਬੁੱਢਾ ਹੱਥ ਟੋਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਹਉਕਾ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤੌਰਨ ਆਏ ਇਕ ਇਕ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖੀ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ। ਪਰ ਮਾਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਖਲੋਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।’

ਮੋਹ-ਸ਼ੌਂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਨਸ ਜਾਣ, ਮੂਲ ਵਾਸ ਤੋਂ ਮੋਹ-ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਸਰਾਪੀ ਸਥਿਤੀ, ਮੋਹ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਗਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਨੰਗਾ ਸੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਤੇ ਤ੍ਰਾਸਦਿਕ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

‘ਖੱਟੀ ਕਮਾਈ’ ਜੇ ਮੂਲਵਾਸ ਵੱਲੋਂ ਹਾਸੀਏ ਤੇ ਧਕੇਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਦੇ ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ’ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ‘ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼’, ‘ਰਜਨੀ’, ‘ਕਰਜ਼’, ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’, ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ/ਦਬਾਵਾਂ ਹੇਠ ਨਵੀਆਂ ਘਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਨਾਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ। ‘ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼’ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕਥਾ ਨਾਇਕ ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਉਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੇ ਅੱਖੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮੀ ਵਿਚੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਸੰਘਰਸ਼ ਉਪਰੰਤ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਤਿ ਆਸਥਾ ਰੱਖ ਕੇ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟੇ ਯੈਲੋ ਕੈਬ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਲਚਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਕੇ ਉਹ ਸੋਝੀ ਜਿੰਤ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੋਭਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਨੂੰਹ-ਪੁੱਤ ਦੇ ਨਿੱਤ ਹੁੰਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਉਪਰੰਤ ਟੁੱਟੇ ਘਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਵੇਂ, ਸੁਖਾਵੇਂ ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੇ ਹੀ ਕਾਲਖ ਨਹੀਂ ਪੋਤੀ, ਉਸਦੇ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਪੋਤੇ ਸੋਨੂੰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੜ੍ਹੇਏ ਪਿਓ, ਮੜ੍ਹੇਏ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਨਰਕ ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਢੀ ਉਮਰੇ ਸਟੀਲ ਦੇ ਗੋਡੇ ਪੁਆ ਕੇ ਉਠਿਆ ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਪੋਤੇ ਸੋਨੂੰ ਨੂੰ ਭੰਵਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਪੜ੍ਹਾ-ਲਿਖਾ ਕੇ ਵਧੀਆ ਭਵਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹੌਂਸਲੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ‘ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼’ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੋਨੂੰ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਵਰਜਣਾ ਉਸਤੋਂ ਇਹ ਸੁਪਨਾ, ਇਹ ਮਕਸਦ, ਇਹ ਕਲੇਮ ਇਕ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਤਸੱਵਰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਜਿਹਨ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ, ਫਰਜ਼, ਸੁਪਨੇ, ਦਾਅਵੇ ਖਿੰਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਯਾਦਾਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਕੋਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿੰਬ ਹੈ, ਉਹ ਬਿੰਬ ‘ਭਿਉਢੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ’, ‘ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਠ’ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਇਕ ਖੰਘੂਰੇ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸਦੀ ਆਖੀ ਗੱਲ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਦੇ ਹਰ ਜੀਅ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਥੇ ਉਸਦੇ ਪੋਤੇ ਸੋਨੂੰ ਦੀ ਮਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਹੈ ‘ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਓ ਉਸਦੀ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਘਾਤਾਂ, ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੱਜੋਂ ਉਸਦੇ ਪੱਲੇ ਵਿਚ ਜੋ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਬੇਦਖਲੀ, ਬੇਬਸੀ, ਵਿਚਾਰਗੀ, ਅਲਹਿਦਗੀ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬੋਲਾ ਸੱਖਣਾਪਣ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਮੂਲ ਘਰ ਜਾਂ ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿਚ ਘਰ ਵਰਗਾ ਸਭ ਕੁਝ ਭਾਲਦੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੇਬਸੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਨਿਰਮੋਹੇ ਜੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਹਜ ਸਲੀਕੇ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਹੇ

ਖਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਦਾਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਜਾਂ ਮਰਯਾਦਾਵਾਂ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਪੇਖ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਤਰਕੀ ਦੇ ਬੰਦ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਗਲਪਕਾਰੀ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ‘ਅਰਥ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਬੋਲ’, ‘ਰਜਨੀ’, ‘ਦੇਸ਼ ਪਰਾਏ’, ‘ਸੀਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ’ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਧੀਆਂ ਲਈ ਮਰਿਯਾਦਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਚਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ, ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ, ਕੁਰੱਖਤ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੇ ਦੁਖਾਂਤਕ ਹੋਣ ਦਾ ਖੋਰੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਮਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਚੁੱਪ ਪਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਪਿਤਰਕੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਅਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਅਰਜਿਤ ਕੀਤੀ ਦੋਹਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਪਿਤਰਕੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਰਦ ਦੀਆਂ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਘਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ‘ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੱਥ’ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਇ ਇੱਕ ਮਾਅਨੇਖੇਜ਼ ਗਲਪੀ ਬਿੰਬ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਪੁੱਤਰ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਪਤੀ ਅਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਪਿਓ ਵਜੋਂ ਵਿਚਰਿਆ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਾਇਕ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘਰੋਂ-ਘਰੀਂ ਤੜੀ, ਘੁੱਗ ਵੱਸਦੀ ਸਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਰਿਆਂ 15 ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵਿਆਹੋ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਥਾਨਕੀ ਵੇਰਵੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਹ ਹੋਣਹਾਰ ਨਾਇਕ ਪਹਿਲੀ ਉਮਰੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਘਰ ਦੀਆਂ, ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਪਿਓ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋਇਆ ਪਰ ਪਿਓ ਦੇ ਮੁਗਲਈ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਾਹਤ ਤਿਆਗਣੀ ਪਈ। ਪਤਨੀ ਨਾਪਸੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਭਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਬੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਬੱਚੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਦੁਜੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਸਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਬਣ ਆ ਢੁਕੀ, ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਕਿ ਇਹ ਵੇਲਾ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਹੈ, ਕੁਲ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਲਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗੁਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡੀ ਮਰਿਯਾਦਿਤ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਣਤਾਈਆਂ ਤੇ ਜਕੜਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਆਪੋ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਮਘੋਟੂ, ਦਕਿਆਨੂਸੀ ਸਿਊਟਾ ਦੇ ਬਖੀਏ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਉਧੇੜਦੀ ਹੈ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਅਰਜਿਤ ਕੀਤੀ ਦੋਹਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀ ਕਥਾ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਨਾਖਤਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਤੇ ਵਸਿਸ਼ਟ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖ਼ਸਲਤਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਿਤਰਕੀ ਦੀਆਂ ਦਕਿਆਨੂਸੀ ਰੱਚਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਮੂਡ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨਾਇਕਤਵ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਾਤਰਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਪਾਤਰ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਤੇ ਅੰਤਮ ਪੱਖੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਜਿੰਦਗੀ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 20 ਤੇ)

‘ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਦੀਵਾ’ ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ: ਡਾ. ਤੁੜ

ਹੇਵਰਡ: ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਪਸਾ ਵਲੋਂ ਮਹਿਰਾਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਨਿਊਵਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨੂੰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਹਿਲ ਨੇ ‘ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ

ਚੇਤੇਨਤਾ, ਜੀਵਨ-ਜਾਚ, ਉਮੰਗ-ਤਰੰਗ, ਹੌਸਲਾ, ਪਿਆਰ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਪਰਪੱਕਤਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੇਲ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਦਰਜ ਗਿਆਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ‘ਚਿਹਰੇ’ ਕਹਾਣੀ ਚਰਚਿਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਰੌਚਕ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਹਨ। ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁੱਲ ਗਿਆਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੋਣ। ‘ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਦੀਵਾ’ ਅਤੇ ‘ਪਛਤਾਵੇ ਦੀ ਅੱਗ’ ਤਾਂ ਹਰ ਪਰਵਾਸੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ‘ਰੂਹਾਨੀ’ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ

ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਕਾਬਿਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਵਿਤਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਧੀਆ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਨੀਲਮ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲ ਕਵੀ ਹੈ। ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ

ਨੌਸ਼ਿਹਰਵੀ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਇਸ ਸਫਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ‘ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਦੀਵਾ’ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੰਝੂ ਵੀ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ

ਹਾਲ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ’ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਮਾਦਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਇਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੱਰਾ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੁੜ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਪਰਚਾ ‘ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਦੀਵਾ: ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ’ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਦਾਰਾ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਪਰਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਲੇਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਣਾਓ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਰਾਹਤ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਦਿਲ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ,

ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਧਰੋਹਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਤੁੜ ਦੇ ਸਰਲ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਪਰਚੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ‘ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ’ ਅਤੇ ‘ਡਾਰੋ ਵਿਛੜੀ ਕੁੰਜ’ ਦੀ 2006 ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ

ਅਤੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਨੂੰਹ-ਸੌਂਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਤੰਦ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਏਨੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੇ ਨੁੱਕਰੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਵਾਕਿਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਵੇ। ਅਸ਼ੋਕ ਭੱਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੀਲਮ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮੁਕਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਉਥੇ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਨਿਵੇਕਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ‘ਧੁੱਏ’ ਦੇ ਬੱਦਲ, ‘ਚਿਹਰੇ’, ‘ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਮਾਂ’ ਗੱਲ ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲ ਰੰਗ ਡੁੱਲ੍ਹ-ਡੁੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ,

ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਸਨ। ਮੰਮੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਰਸੀ ‘ਤੇ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਮਰਪਣ ਸਮਾਗਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤੋ ਬੋਰਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ 2019 ਵਿਚ ‘ਅਕਸ’ ਅਤੇ ‘ਇਨਸਾਨੀ ਰੋਲ’ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ‘ਲਟ ਲਟ ਬਲਦਾ ਦੀਵਾ’ ਨਾਲ ਸਭ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਸਕੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਧਾਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਪਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਰਾਠੋਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰਾਪੁਰੀ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ, ਗਜ਼ਲਕਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ (ਸਰੀ), ਜਗਜੀਤ

ਫੁਹਾਰੇ ਵੀ ਛੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਪ੍ਰ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਵੀਰ ਮਾਦਪੁਰੀ, ਰਮੇਸ਼ ਬੰਗੜ, ਸਿਮਰਨ ਕੋਹਲੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ, ਗੁਰਜੱਸ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨੂੰ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਅਭੀਤਾਬ ਸੈਣੀ, ਜੀਕ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ (ਸਾਊਂਡਸਿਸਟਮ) ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ।
-ਰਿਪੋਰਟ: ਕੁਲਵਿੰਦਰ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਿਪਸਾ)
ਫੋਨ: 510-367-2090

ਫਰੀਦਾ ਉਮਰ ਸੁਹਾਵੜੀ ਸੰਗਿ ਸੁਵੰਨੜੀ ਦੇਹ॥ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਪਾਈਅਨਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹ॥

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ

ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ

ਮਹਾਨ ਸੂਫੀ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (1173-1266 ਈਸਵੀ) ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ (300 Gurdwara Road, Fremont, CA 94536) ਵਿਖੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

16 ਸਤੰਬਰ 2022 (ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ)
ਅਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ: ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

18 ਸਤੰਬਰ 2022 (ਐਤਵਾਰ)
ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ: ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿਧ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿਧ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਦੇ ਜਥੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲਵਾਂ ਕਲਾਂ, ਫੋਨ: 510-952-6702; ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫੋਨ: 510-258-9266; ਡਾ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਰਗਾੜੀ, ਫੋਨ: 408-368-2143; ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਫੋਨ: 510-303-8789; ਕਮਲ ਸਿੱਧੂ (ਦੌਧਰੀਆ), ਫੋਨ: 510-717-9555

ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਜ਼...

ਪੰਦਰਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸੀ ਰਹੀਮਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਸਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰੀਆਂ-ਭੂਰੀਆਂ ਸਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ। ਚਮਕੀਲੀਆਂ। ਉਸ ਦੇ ਗੋਰੇ ਨਿਛੋਹ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਹਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜੋਤੀ ਘਟਣ ਲੱਗੀ, ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਹੋ ਕੇ ਸੁੱਜ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਡੋਲਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਜ਼ਖਮ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਓਹੜ-ਪੋਹੜ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਹਕੀਮ ਕੋਲ ਗਏ, ਫਿਰ ਫਕੀਰਾਂ-ਕਲੰਦਰਾਂ ਕੋਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਰਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੰਨਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ।

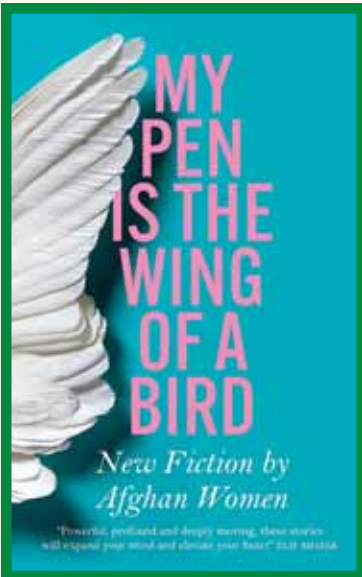
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜ
ਫੋਨ: +91-98555-01488

ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀਲੇ-ਵਸੀਲੇ ਕੰਮ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਾਂ, ਅਲੀ ਨੇ ਇਹ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰੀ। ਉਹ ਰਹੀਮਾ ਦਾ ਮੌਸੇਰਾ ਭਰਾ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਦੋਸਤ ਵੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹੀਮਾ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਲਾਭੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਰਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਇਕ-ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪਰਤ ਕੇ ਉਹ ਰਹੀਮਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਕਰਵਾਏਗਾ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਅਲੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮਿਹਨਤ-ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਚੰਗੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਰਹੀਮਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ-ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਲਏਗਾ।

ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਗਏ। ਰਹੀਮਾ ਉਡੀਕਦੀ ਰਹੀ। ਅਲੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਰਹੀਮਾ ਦੇ ਮਾਪੇ ਚੱਲ ਵਸੇ। ਘਰ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਤੇ ਭਾਬੀ ਹੱਥ ਆ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਰਹੀਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹਵੰਤ ਸਨ, ਭਰਾ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਰਹੀਮਾ ਵੀ ਮੁਥਾਜਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਜੋਤ-ਵਿਹੁਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ ਪਰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਉਸ ਨੇ ਖੂਬ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਕੀ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਹੈ, ਕੀ ਪਕਾਉਣਾ ਹੈ, ਆਏ ਗਏ ਲਈ ਕੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਹੀਮਾ ਦੀ ਸੀ। ਭਾਬੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਰਹੀਮਾ, ਅਲੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਅਲੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਰਥ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਜ਼ਫ਼ਰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਸੀ। ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅੱਧੀ ਲੱਤ ਵੀ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਕ ਅੱਖ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇ? ਕੋਈ ਸੁਜਾਖੀ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਬੀ, ਰਹੀਮਾ ਦਾ ਸਾਕ ਉਸ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਰਹੀਮਾ, ਭਾਬੀ ਦੀ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਵਤਨ ਪਰਤਣ ਮਗਰੋਂ ਅਲੀ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ

ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। "ਸੋਹਣਾ ਸੁਨੱਖਾ ਸੁਜਾਖਾ ਨੌਜਵਾਨ ਭਲਾ ਕਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਣਾਏਗਾ?" ਉਹ ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਜੂਝਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਪੰਝੀਆਂ ਦੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰਕ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਦਾ ਨਿਕਾਹ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਜ਼ਫ਼ਰ ਬੁਰਾ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਕਿ ਅਲੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਰਹੀਮਾ ਦੀ ਭਤੀਜੀ ਦਾ ਨਿਕਾਹ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਭਾਬੀ ਦਾ ਹੱਥ ਵਟਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਲੀ ਹਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ। ਖ਼ਵਾਜ਼ੀਨ (ਔਰਤਾਂ) ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਝੱਟ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਉਸ ਨਾਲ ਚੁਹਲਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਮੌਕਾ ਤਾੜ ਕੇ ਉਹ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਆ ਵੜਿਆ। ਆਉਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਰਹੀਮਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਢੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। "ਇਹ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਨ, ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ", ਉਹ ਬੋਲਿਆ। ਰਹੀਮਾ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਅਲੀ ਦੇ ਹੱਥ ਧਰ ਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਸੋਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਘਰ ਪੁੱਜਣ ਤਕ ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰੁਕੀ ਨਹੀਂ। ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਰਾਤ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਉਸ

ਅਫ਼ਗਾਨ ਮਹਿਲਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਮਾਈ ਪੈਨ ਇਜ਼ ਦਿ ਵਿੰਗ ਆਫ ਬਰਡ' ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਅਫ਼ਗਾਨ ਕੁੜੀਆਂ।

ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲੱਤ ਉਤਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਦਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਆਤਿਫ਼ਾ ਮੁਜ਼ਫ਼ਰੀ ਦੀ ਇਹ ਮਾਰਮਿਕ ਕਹਾਣੀ ਅਫ਼ਗਾਨ ਮਹਿਲਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਮਾਈ ਪੈਨ ਇਜ਼ ਦਿ ਵਿੰਗ ਆਫ ਬਰਡ' (ਪੰਖੇਰੂ ਦਾ ਪੰਖ ਹੈ ਮੇਰੀ ਕਲਮ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਬੜਾ ਜਾਨਦਾਰ ਹੈ ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਾਰੀ ਤੇ ਪਸ਼ਤੋ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 23 ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਲੇਖਕਾਂ/ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਫ਼ਗਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ, ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਲਾਚਾਰੀਆਂ, ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ, ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਦਲੇਰੀਆਂ ਤੇ ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਹਨ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ। ਬੜਾ ਦਰਦ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ। ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਦਰਦ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਮਾਰਮਿਕਤਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ ਲਲਕਾਰ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਹੈਦਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਸਾਂਝੀ ਜੁਬਾਨ' ਜਾਂ ਸਰੀਫ਼ਾ ਪਾਸੂਨ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਲੇਟ ਸ਼ਿਫਟ' ਤਾਲੀਮਯਾਫ਼ਤਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਇਸੇ ਜਜ਼ਬੇ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜ ਹੀ, 'ਡੀ ਫੌਰ ਦਾਉਦ' (ਅਨਾਹਿਤਾ ਗ਼ਰੀਬ ਨਵਾਜ਼) ਅਤੇ 'ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਮੁੰਦਰੀ' (ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਗ਼ਨੀ) ਦੂਰ-ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਦਿਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅੰਦਰਲੀ ਬਾਗ਼ੀਆਨਾ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰੀਅਮ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਹਮਦਮ', ਜੋ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਵਿਅਥਾ-ਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਅ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਰਾਬਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਕੱਲ ਉਸ ਉਪਰ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਨਹੀਂ ਟੇਕਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਦਾ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਰਲ ਜਗੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ ਨਾਲ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰੀ ਪੰਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਹਾਣੀ 'ਚ ਉੱਲਾਰ ਨਹੀਂ; ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਯਥਾਰਥ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਲਾ ਯਥਾਰਥ।

ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਉਤਪੀੜਤ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੇਖਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ 'ਅਨਟੋਲਡ' ਦੇ ਉੱਦਮ ਸਦਕਾ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸਖ਼ਤਾਈ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰ ਕੇ ਜੇਕਰ ਕਾਬੁਲ, ਕੁੰਦੂਜ਼ ਤੇ ਕੰਧਾਰ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕੂਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਜੁਝਾਰੂ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ, ਸਲਾਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੌਰਾਂ 'ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ' 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੋ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 10 ਸਤੰਬਰ 2022 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-550

ਬੁੱਤਸਾਜ਼ ਨੇ ਕੋਰ ਕੋਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਕਰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਬੁੱਢ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚੋਂ, ਰਿਸ਼ੀ ਜਿਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਪੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਭੰਨਿਆ, ਕਦੇ ਅੱਤ ਗੰਭੀਰ ਦਿਸੇ, ਡੂੰਘੀ ਸੋਚੀਂ ਡੁੱਬਿਆ ਜੋ, ਹਾਰ ਹੰਭ ਅਖੀਰ ਦਿਸੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕੀ ਖੱਟਿਐ, ਕਰਦਾ ਪਿਆ ਹਿਸਾਬ। ਖੁਦਗਰਜ਼ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ, ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾ ਜਵਾਬ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-548

ਤਨ ਨੰਗੇ ਢਿੱਡ ਭੁੱਖੇ ਜਿੱਥੇ ਬਚਪਨ ਭੈੜੀ ਜੂਨ ਹੰਚਾਵੇ। ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਆਵੇ ਰਹਿਬਰ ਤਾਈਂ ਫਿਰ ਵੀ 'ਭਾਰਤ-ਮਹਾਨ' ਕਹਾਵੇ। -ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਪੋਰ
ਫੋਨ: 204 296 3177

ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਭ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੋ ਜਾਣ। ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਹੋਵੇ ਆਪਣਾ ਧੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਮੂਹਰੇ ਹੱਥ ਅੱਡੇ ਨਾ ਬੰਦਾ। ਢਿੱਡੋਂ ਭੁੱਖਾ, ਨੰਗਾ ਬਚਪਨ ਪੁਕਾਰੇ, ਫੇਰ ਹੋਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ। -ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਪਾਲੀ
ਫੋਨ: 94176-49275

ਬੱਲੇ ਨੀਂ ਅਜਾਦੀਏ!
ਤੂੰ ਚੀਜ਼ ਹੈਂ ਕਮਾਲ ਦੀ
ਗੱਲ ਬੜੀ ਅਨੋਖੀ ਹੈ,
ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਲ ਦੀ
ਕੁੱਲੀ, ਜੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਦਾ,
ਨਾ ਹੱਲ ਕੋਈ ਭਾਲਦੀ,
ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜੇ,
ਤੂੰ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਸਮਾਜ 'ਚ ਰਹੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਜਮਾਤਾਂ ਇਕ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਮੁਨਾਫਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬੀ ਅਮੀਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਲਾਮਰੇ ਉਡਾਵੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਬਿੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਵੇ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਵਿਰਵਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਲ, ਮੰਦਰ ਘਰ ਬਣਾਵੇ ਖੁਦ ਕੁੱਲੀਆਂ 'ਚ ਢਿੱਡੋਂ ਭੁੱਖੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁੱਤ ਆਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਬਦਲਾਅ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਬਹਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੋਕਾ ਹੀ ਸੋਕਾ। -ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਨਾਲ ਵਧੀਕੀ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਦੇ ਹੰਝੂ

ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਖਿਲਾਫ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਕ ਰੋਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਆਈ ਉਘੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਦਾ ਰੋਣ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਦੇ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧ 2002 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ

ਆਮਨਾ ਕੌਰ

ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ। 27 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਅਖੌਧਿਆ ਤੋਂ ਕਾਰ-ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਰਹੀ ਸਾਬਰਮਤੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਗੋਧਰਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ 89 ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੜ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ 1250 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਨਾਨਾਵਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਰਮਤੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀ।

ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਲੁਕੇ ਸਨ। ਦੰਗਈ ਭੀੜ 3 ਮਾਰਚ 2002 ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 7 ਜੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਬਿਲਕੀਸ ਬਾਨੋ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਿਸ ਨੇ 2004 ਵਿਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 11 ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਇਸ ਸਾਲ 75ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਧਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰੋਸ ਵਿਖਾਵੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਰਹੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਸਵੀਰਾਂ।

ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 'ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾ ਅਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਉਤਸਵ' ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ 10 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ, ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਧਾਲਣ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਿਆਸਤ/ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਹੇ ਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਕਤਲ ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਕੈਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਵਿਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ 11 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ

ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਲਕੀਸ ਨੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਈ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਇ ਜਾਨਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਲਕੀਸ ਦੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਬਿਲਕੀਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ (ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ.) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇੰਨੇ ਦਿਨ ਬੀੜ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਇਸ ਵਕਤ ਸਭ ਨੂੰ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਵਾਂਗ ਹੰਝੂ ਵਹਾਉਣ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਅਨਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਸਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖਲਨਾਇਕ ਭਾਰੂ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਪੈਰ-ਪੈਰ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਅਨਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਦਾਕਾਰ ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੂਪ

ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰ ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ 'ਹੱਡੀ' ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਹੀ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਮੇਕਅੱਪ ਕਰਵਾਉਣਾ

ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ

ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੌਰਭ ਸਚਦੇਵਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ੍ਰੀਧਰ ਦੂਬੇ ਆਦਿ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਕਸ਼ਤ ਅਜੈ ਸਰਮਾ ਹਨ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਫਿਲਮ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਰਵੀ ਭਾਸਕਰ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਜੈ ਓਜ਼ਾ ਦੀ ਹੈ। ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਰਾਮਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਗਰੈਜੂਏਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਉਸ ਨੂੰ 1999 ਵਿਚ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸਰਫਰੋਸ਼' ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਰੋਲ ਮਿਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ 1999 ਵਿਚ ਹੀ

ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਵਰਮਾ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸੂਲ' ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਲ 2000 ਵਿਚ ਉਹ ਫਿਲਮ 'ਜੰਗਲ' ਅਤੇ 'ਮੁੰਨਾਭਾਈ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ.' ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ

2010 ਵਿਚ ਫਿਲਮ 'ਪੀਪਲੀ ਅਲਾਈਵ' ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਗਿਆ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਚੱਲ ਸੇ ਚੱਲ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ 2015 ਵਿਚ 'ਬਜਰੰਗੀ ਭਾਈਜਾਨ' ਅਤੇ 'ਮਾਂਝੀ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ ਹੋ ਗਈ। 'ਫਿਲਮ 'ਮਾਂਝੀ'

ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲੀਡ ਰੋਲ ਸੀ।

2013 ਵਿਚ ਆਈ ਫਿਲਮ 'ਲੰਚ ਬਾਕਸ' ਅਤੇ 2018 ਵਿਚ ਆਈ ਫਿਲਮ 'ਮੰਟੋ' ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੂਣ-ਸਵਾਈ ਹੋ ਗਈ।

ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ਕਾਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਉਸ ਵੱਲ ਝਾਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇਸ

ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ 'ਹੱਡੀ' ਵਿਚ ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ ਅਤੇ (ਸੱਜੇ) ਕੋਟ-ਪੈਂਟ ਵਿਚ ਸਜਿਆ ਨਵਾਜ਼ੁਦੀਨ ਸਿੱਦੀਕੀ।

ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰੱਦਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਆਮ ਬੰਦਾ ਬੱਕ-ਟੱਟ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ 'ਹੱਡੀ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਉਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਏ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਸਨਅਤ ਦਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਹਰ ਗੀਲੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ

ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

4 ਸਤੰਬਰ 2022 (ਐਤਵਾਰ) ਸਵੇਰੇ 11:30 ਵਜੇ ਤੋਂ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ
(ਲੇਬਰ ਡੇਅ ਵੀਕਐਂਡ)

ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਾਲੇ

25 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 27 ਅਗਸਤ 2022 ਤੱਕ

ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8:30 ਵਜੇ ਤੱਕ

28 ਅਗਸਤ 2022 (ਐਤਵਾਰ)

ਸਵੇਰੇ 12:00 ਤੋਂ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ
ਹਜੂਰੀ ਅਰਦਾਸੀਆ
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ

ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ
ਵਲੋਂ ਫੋਲੋ
ਭਟੂਰਿਆਂ ਦੇ
ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰੂਟ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਐਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਖੱਬੇ, ਅਬੋਰਨ ਰੋਡ ਤੋਂ ਸੱਜੇ, ਰੂਬੀ ਐਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਸੱਜੇ,
ਕੁਇੰਬੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਸੱਜੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਸੱਜੇ।

ਹੋਰ ਪਾਰਕਿੰਗ: ਐਵਰਗਰੀਨ ਵੈਲੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ,
ਫਬੋਇਆ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ, ਕੈਰੋਲਿਨ ਕਲਾਰਕ
ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਫਰੀ ਸ਼ਟਲ ਸਰਵਿਸ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਫੋਨ: 408-394-3595

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ: ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਫੋਨ: 408-416-7200 ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਫੋਨ: 408-219-6532

ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ: ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਫੋਨ: 408-421-9463

ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ: ਭੁਪਿੰਦਰ (ਬਾਬ) ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਫੋਨ: 408-568-0034, ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਫੋਨ: 408-623-4977

ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ: ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਫੋਨ: 408-600-7857 ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਫੋਨ: 408-835-7712

ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ: ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਫੋਨ: 408-274-9373

ਬੁਥ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ: ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਫੋਨ: 408-507-1290

ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਧੜ, ਫੋਨ: 408-904-9158 ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਫੋਨ: 408-230-8319

ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

3636 Gurdwara Ave, San Jose, CA 95148 Gurdwara website: www.sanjosegurdwara.org

Donation to Gurdwara Sahib: You can now donate on-line as well using Credit/Debit card or Paypal.

Visit: www.sanjosegurdwara.org and touch "Donate" tab and enter information. You can also enter a message like Ardas etc and listen it on Gurdwara website radio same day after Rehras Sahib Path at 6pm.